

Tilaja
Äänekosken kaupunki

Päiväys
6.6.2022

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

HISKI NMÄEN ASEMAKAAVA

Kaavanlaatijan vastineet 12.2. – 11.3.2020 nähtävillä olleesta kaavaluonnoksesta annettuun palautteeseen

1	LAUSUNNOT	2
1.1	Keski-Suomen Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus 10.3.2020	2
1.2	Keski-Suomen liitto, 24.2.2020	3
1.3	Keski-Suomen museo, 2.3.2020	3
1.4	Väylävirasto, 6.3.2020	4
1.5	Keski-Suomen pelastuslaitos, 27.3.2020	4
1.6	Äänekosken ympäristölautakunta, 29.1.2020	5
1.7	Äänekosken Energia Oy, 6.3.2020	5
1.8	Äänekosken tekninen lautakunta, 2.4.2020	6
1.9	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES), 10.3.2020	7
2	MIELIPITEET	7
2.1	Yksityishenkilö, 10.3.2020	7
2.2	Yksityishenkilöt, 18.5.2020	8

1 LAUSUNNOT

1.1 Keski-Suomen Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus 10.3.2020

Lausunnon pääkohdat:

1. Kulttuuriympäristö

Wahlmannin asuinrakenukseen liittyvät teollisuushistorialliset sekä rakennushistorialliset arvot huomioiden rakennus tulisi suojella asemakaavalla. Esitetty kaavaratkaisu ei toteuta Maankäyttö- ja rakennuslain 54§:n asemakaavan sisältövaatimuksia rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön vaalimisesta.

2. Maisema

Selostuksessa tulisi kuvata tarkemmin suunnittelualueen maisemarakennetta Hiskinmäen ja vesistön (Äänejärvi-Kuhnamo) välisessä laaksossa ja maiseman solmukohtassa sekä maiseman ominaispiirteitä ja arvoja. Kaavan vaikutusten arvioinnissa todetaan, että 'kaavasta aiheutuu muutoksia alueen maisemaan'. Jotta kaavan maisema- ja kaupunkikuvallisia vaikutuksia voidaan arvioida tarkemmin kaavaselostusta tulisi em. mukaisesti täydentää vähintään niin, että kaavaratkaisun vaikutusten arviointi voidaan toteuttaa riittävällä tavalla.

3. Luonto

Kaavahankkeeseen liittyvä luontoselvitys on vielä toistaiseksi versio lopullisesta, koska selvityksiä on tarkoitus täydentää mm. lepakkoselvityksillä. Niitä tuleekin täydentää luontoselvityksessä esiin tuihin rakennuksiin liittyvillä piilotutkimuksilla. Kaavaluonnoksen ratkaisu on selkeästi ristiriidassa alueen todettujen luontoarvojen kanssa. TT-merkinnällä osoitettu kaavaratkaisu on vastoin luonnonsuojelulain 49.2 §:ssä säädettyä luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeja koskevaa hävittämistä ja heikentämiskieltoa. Liito-oravan osalta tämä on ilmeistä ja lepakoiden osalta tilanne selviää vasta selvityksen täydentämisen jälkeen. TT-merkintä voitaisiin osoittaa nyt kaavaillulle alueelle ainoastaan osoittamalla kyseisen rakentamisen ulkopuolelle jäävät alueet riittävässä laajuudessa. Ainoa mahdollisuus osoittaa TT-merkintä kaavaluonnoksessa nyt esitetyllä tavalla olisi hakea poikkeamista luonnonsuojelulain 49 §:n kiellosta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen edellä mainitusta LSL 49 §:n 2 momentin kiellosta luontodirektiivin artiklassa 16 (1) mainituilla perusteilla. Poikkeuksen voi myöntää, jos:

1. Muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole, ja

2. poikkeus ei häiritse kyseisten lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella, ja

3. poikkeamisen perusteena on jokin seuraavista syistä

a) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojeleminen ja luontotyyppien säilyttäminen;

b) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäiseminen, joka koskee viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta sekä vesistöjä ja muuta omaisuutta;

c) kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta koskeva tai muu erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle;

d) näiden lajien tutkimus- ja koulutus, uudelleensijoittamis- ja uudelleenistuttamistarkoitus ja näiden tarkoitusten kannalta tarvittavat lisääntymistoimenpiteet, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen;

e) tarkoin valvotuissa oloissa tapahtuva valikoitu ja rajoitettu kyseisten lajien yksilöiden ottaminen ja hallussapito kansallisten toimivaltaisten viranomaisten määrittelemissä rajoissa.

Pystyäkseen arvioimaan mahdollista poikkeamishakemusta tulee liito-oravaan liittyviä selvityksiä täydentää lisäselvityksillä mm. lajille käyttökelpoisten elinalueiden sijoittumisesta ja määrästä kaava-alueen ulkopuolisilla alueilla. Lisäksi kaava-alueella sijaitsevien rakennusten merkitystä alueella esiintyvien lepakoiden kannalta ja tätä kautta poikkeamistarvetta ja -mahdollisuuksia voidaan arvioida vasta riittävien ns. piilotutkimusten pohjalta.

4. Liikenne

Liikennejärjestelyjen periaatteille ei ole estettä. Liittymien keskittäminen ja tarvittavien liikennejärjestelyjen mahdollistaminen aluevarauksina ovat hyviä ja liittymäratkaisut tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Toteutusta ajoittaessa on huomioitava, että kiertoliittymä ja seututielle kanavoitetta edellyttävä tontin sisäinen eritasoliittymäratkaisu vaativat tiesuunnitelman ennen rakennussuunnittelua ja

toteutusta. Äänekosken silta on kantavuusrajoitteinen ja raskaan liikenteen lisääntyessä sillan uusinistarve on ilmeinen. Keski-Suomen ELY-keskus käynnistää yleistasoisen suunnittelun uuden sillan sijoittumisesta ja tilantarpeesta ja se valmistuu kesällä 2020. Uusi silta tulee todennäköisesti sijoittumaan nykyisen sillan eteläpuolelle. Uuden sillan sijainti aiheuttaa pientä suuntausmuutostarvetta seututielle sillan molemmin puolin sijoittuvien kiertoliittymien välillä, mikä tulee huomioida LT-aluearjauksissa kaavaehdotusta laadittaessa.

Kaavanlaatijan vastine:

1. *Wahlmanin talosta on tehty selvitys rakennuksen siirrettävyydestä ja talo on siirretty pois suunnittelualueelta loppuvuodesta 2021 Äänejärven toiselle puolen, lähelle Äänekosken taidemuseota.*
2. *Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään kaavaehdotukseen.*
3. *Luontoselvitystä on täydennetty luonnosvaiheen nähtävillälöön jälkeen. Luonnosvaiheen jälkeen Metsä Board Oyj on tehnyt Keski-Suomen ELY-keskukselle poikkeuslupahakemuksen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämiseksi ja hävittämiseksi. Hakemusta on täydennetty vuonna 2021 tarkentamalla esitettyjä lieventämistoimenpiteitä. Käsittelyprosessin aikana hakemuksesta ja liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen turvaamisesta on myös käyty neuvotteluja osapuolten kesken, jotta asemakaavan ehdotusvaiheeseen saadaan riittävä ja perusteltu ratkaisu liito-oravan elinympäristön turvaamiseksi alueella.*

Suunnittelualueen vanhoihin, purettaviin rakennuksiin on tehty lepakoiden talvikartoitus talvella 2020.

4. *Merkitään tiedoksi.*

1.2 Keski-Suomen liitto, 24.2.2020

Lausunnon pääkohdat:

Kaavan yleismääräyksellä on huomioitu kaavan sijoittuminen suuronnettomuusvaarallisen laitoksen konsultointiväyhykkeelle.

Kaavaluonnoksessa tulisi huomioida suunnittelualueelle sijoittuva ja maakuntakaavassa ohjeellisena esitetty ulkoilureitti. Lisäksi kaavaselostusta tulisi päivittää maakuntakaavan osalta ja lisätä tieto maakuntakaavan lainvoimaisuudesta (lainvoima 28.1.2020).

Kaavanlaatijan vastine:

Ulkoilureitti merkitään asemakaavakartalle ohjeellisena ulkoilureittinä.

Kaavaselostusta päivitetään lausunnon mukaan.

1.3 Keski-Suomen museo, 2.3.2020

Lausunnon pääkohdat:

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ei ole huomautettavaa.

Rakennetun kulttuuriympäristön selvityksiä on täydennetty Äänekosken tehdasalueen rautatieasemaselvityksellä. Tätä edellytettiin 5.9.2019 pidetyssä viranomaisneuvottelussa. Vastaavia rautatiealueympäristöjä on säilynyt eri puolilla maata ja maakunnallisia erityisarvoja vastaavalla rautatieasemaympäristöllä Keski-Suomessa on Saarijärven rautatieasemaympäristöllä, jossa rautatiearkkitehtuuri rakennettuna kulttuuriympäristönä on myös säilynyt.

Viranomaisneuvottelussa oli käyty keskustelua myös kaava-alueen muista rakennussuojelukohteista, joiden säilyttämistä Keski-Suomen museo pitää tärkeänä. Hiskin mökki on siirretty Äänekosken keskusta-alueelle. Paikallisesti merkittävä Hiskinmäen koulu aiotaan purkaa, mikä kulttuuriympäristöarvojen näkökulmasta on menetys.

Arkkitehti Birger Fesderleyn suunnittelema Wahlmannin asuinrakennus vuodelta 1925 tulee suojella asemakaavalla, kuten Keski-Suomen museo lausunnossaan 25.10.2015 on arvioinut. Rakennuksella on erityistä teollisuushistoriallista ja rakennushistoriallista merkitystä ja siksi säilyminen tulee turvata asemakaavalla. Äänekosken Hiskinmäen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksessa rakennuksen jättäminen kokonaan huomiotta teollisuusalueeksi kaavoitetulle alueelle ei vastaa Keski-Suomen museon näkemystä kulttuuriympäristöarvoja huomioivasta kaavaratkaisusta. Keski-Suomen museo pitää Wahlmannin talon suojelumerkinnän puuttumista merkittävänä puutteena ja asia tulisi korjata rakennuksen säilyttämistä edistävällä kaavasunnitelmalla.

Kaavanlaatijan vastine:

Wahlmanin talosta on tehty selvitys rakennuksen siirrettävyydestä ja talo on siirretty pois suunnittelualueelta loppuvuodesta 2021 Äänejärven toiselle puolen, lähelle Äänekosken taidemuseota.

1.4 Väylävirasto, 6.3.2020

Lausunnon pääkohdat:

Äänekosken vanhan asema-alueen kaakkoispuolella sijaitsee Väyläviraston nykyinen laittilarakennus. Laittilarakennus sijoittuu asemakaavaluonnoksen mukaiselle rautatiealueelle (LR). Kyseiselle rautatiealueelle tulee kaavassa osoittaa ajoyhteys teollisuusrakennusten korttelialueen (TT) 1212 kautta.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Kaavanlaatijan vastine:

Kaavakartalle osoitetaan ohjeellinen ajoyhteys laittilarakennukselle. Tehdasalueen sisäinen liikenne tulee uuden rakentamisen myötä muuttumaan merkittävästi, eikä tarkkoja kulkuyhteyksiä voida vielä tässä vaiheessa osoittaa. Kulkuyhteyden paikka tarkentuu alueen toteutussuunnittelun yhteydessä.

1.5 Keski-Suomen pelastuslaitos, 27.3.2020

Lausunnon pääkohdat:

Henkilö- ja paloturvallisuuden muutokselle ei ole henkilö- ja paloturvallisuuden kannalta esteitä edellyttäen, että seuraavat asiat huomioidaan:

1. Pelastustoimet

Pelastustoimet tulee voida toteuttaa pelastuslain mukaisesti henkilö- ja paloturvallisuutta vaarantamatta. Nämä asiat tulee huomioida lisärakentamisen yhteydessä.

Konsultointivyöhyke

Alueella on tällä hetkellä toimivia hoitolaitoksia, oppilaitoksia ja asuntoloita. Kaavoittajan ja rakennusvalvontaviranomaisen tulisi ottaa huomioon, että tulevaisuudessa 1 kilometrin konsultointivyöhykkeen sisällä riskialtis toiminta ja kemikaalimäärät eivät tule lisääntymään.

Jos tuotantolaitosta ympäröivän, nk. konsultointivyöhykkeen sisäpuolelle jäävälle alueelle laaditaan kaava tai sen muutos, jonka toteuttaminen saattaisi merkitä suuronnettomuusriskille altistuvien henkilöiden määrän vähäistä merkittävämpää kasvamista, kaavaa laadittaessa on tarpeen selvittää tuotantolaitoksen toimintaan liittyvät riskit onnettomuusvaaran kannalta (MRL 9 § ja MRA 1§). Nämä vaikutukset on otettava huomioon laadittaessa kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (MRL 63 §). Tuloksista raportoidaan kaavaselostuksessa ja tarvittaessa annetaan haitallisten vaikutusten vähentämiseksi kaavamääräyksiä.

Pelastusviranomaisen edellyttää, että myös Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes) pyydetään lausunto (Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 3.6.2005/390).

Kaavanlaatijan vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on kirjattuna kaavan osallisten listassa. Virastolta pyydetään lausunto kaavaehdotuksesta.

Kaavakartalla on yleismääräys: Kaava-alue kuuluu suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvaan konsultointivyöhykkeeseen. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista konsultointivyöhykkeelle on pyydettävä paloja pelastusviranomaisen sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) lausunto.

Asemakaavamuutoksella ja -laajennuksella ei olla mahdollistamassa riskille alttiiden toimintojen (esim. päiväkodit, koulut, hoitolaitokset, sairaalat, asuinrakennukset) rakentamista kaava-alueelle.

1.6 Äänekosken ympäristölautakunta, 29.1.2020

Lausunnon pääkohdat:

Asemakaavaluonnoksessa esitetyt varaukset selkeyttäisivät ajoneuvoliikennettä Äänekoskentielle. Kaava-alueen rajoittuminen rautatiehen voi tuoda tärkeää lisäarvoa alueelle tulevan ja lähtevän liikennesuorituksen mahdolliseen toteuttamiseen.

Tonttitehokkuus loisi reserviä tulevaisuuden rakennushankkeille ja esitetty ohjeellinen tonttijako mahdollistaisi alueen jakamisen tarvittaessa useammaksi tontiksi.

Kaava-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Asemakaavan toteuttaminen todennäköisesti vähentää hulevesiä imevän pinnan määrää pinnoitettujen alueiden lisääntyessä. Hulevesien hallinta on otettava huomioon kaavamääräyksellä ja tarkempi hulevesien hallinta niiden määrän ja laadun perusteella tulee hyväksyttävä viimeistään rakennusluvan yhteydessä.

Vaikka alueelle ei jäisikään luonnontilaisuutta tai edes kulttuurivaikutteista luontoympäristöä, on muistettava, että jo olemassa olevan rakennetun alueen viereen tuleva rakennetun ympäristön alue ei kasvata paineita yhdyskuntarakenteelle muille harvemmin rakennetuille tai luonnontilaisemille alueille.

Liito-oravan ja lepakoiden suojelutarpeen osalta vastaava viranomainen on ELY-keskus.

Ympäristöpäällikön kokouksessa annetussa ehdotuksessa todetaan, että sekä liito-oravaan että lepakoihin liittyvät lisäselvitykset tulisi olla tehty ja mahdolliset poikkeamispäätökset saatu ennen asemakaavan hyväksymistä. VL-5-alueen laajentaminen todennäköisesti edistäisi sille asetettuja pidemmän aikavälin tavoitteita, vaikka nyt esitetyn VL-5-alueen ympäristössä on vasta taimikkovaiheessa olevia metsäkuvioita. Hulevesien hallinta on otettava huomioon kaavamääräyksellä ja tarkempi hulevesien hallinta niiden määrän ja laadun suhteen tulee hyväksyttävä viimeistään rakennusluvan yhteydessä.

Kaavanlaatijan vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

Kaavaehdotukseen lisätään hulevesimääräys:

Tehdasalueella muodostuvat hulevedet tulee kerätä ja johtaa hallitusti niin, ettei hulevesistä aiheudu maaperän tai pintaveden pilaantumisvaaraa.

Ajoneuvoliikenteelle tarkoitetuilta piha- ja pysäköintialueilta muodostuvat hulevedet käsitellään öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa.

Hulevesisuunnitelma tulee esittää rakennuslupapirustusten tai tarvittaessa ympäristöluvan hakemisen yhteydessä. Kemikaalien ja mahdollisten sammuusvesien käsittely ja keräily on suunniteltava sellaiseksi, että kemikaaleja ei pääse maaperään tai pintaveteen. Sadevesiviemäreiden tulee olla suljettavissa.

1.7 Äänekosken Energia Oy, 6.3.2020

Lausunnon pääkohdat:

1. Vesihuolto

Äänekoskentien ja Palomäenkadun risteysalueelle on suunniteltu liikenneympyrä. Tällä hetkellä Äänekoskentien kevyenliikenteen väylän alla kulkee vesi- ja viemärijohtoja, jotka kääntyvät pohjoiseen Palomäenkatua pitkin. Kyseessä on tärkeä veden siirtolinja ja kaavoituksen aikana tulee huomioida mahdolliset vesi- ja viemärijohtojen siirtotarpeet tai tarve muuttaa tielinjauksen paikkaa. Siirtojen kustannuksissa tulee varautua siirron metrimäärän ja louhinnan tarpeesta riippuen 20 000 - 40 000 euron kustannuksiin.

Äänekosken tien eteläpuolelle jäävä Hiskinkoulun alue on Äänekosken Energia Oy:n toimintaa-alueita. Alueen muuttuessa teollisuusrakennusten korttelialueeksi tulee alue poistaa Äänekosken Energian toiminta-alueesta alueelle jääviä vesihuollon infraa lukuun ottamatta.

Äänekosken eteläiselle alueelle Hiskinkoululla on jätettävä mahdollisuus jätevesien johtamiselle ja jätevesipumppaamon sijoittamiselle sähkönsyöttöineen.

Ääneniementien risteysalueella tulee huomioida se, että risteysalueen vesi- ja viemärijohtot jäävät tiealueen rajojen sisälle. Tarvittaessa putkistot tulee siirtää, jos risteysaluetta uudistetaan. Ääneniementien ja Kovalantien risteysten välillä putkilinja kulkee molemmin puolin kaavarajaa nykyisen kevyenliikenteen väylän metsän puolta.

Kovalantien risteysalueella, Kovalantien laidassa Häränvirralta Äänekoskelle ja Äänekoskentie suuntaisesti Suolahdelta Äänekoskelle kulkee keskeisiä putkilinjoja. Liittymän toteutuessa esitetystä pai-

kassa ja leveydessä tulee putkilinjat tarvittaessa siirtää pois raskaan kaluston väylän alta. Risteysalueelta kuljettaessa Suolahden suuntaan tulee kaavoitettu maantiesilta. Kohdassa kulkevat putkilinjat tulee tarvittaessa siirtää siltarakenteeseen tai sopivampaan kohtaan maastossa. Kovalan risteysalueen jälkeen Äänekosken Energia Oy:n vesihuollon siirtolinja jää selvästi tiealueelle. Siirtojen hintaa on hankalaa arvioida, mutta kustannusten osalta tulee varautua siirron metrimäärästä ja louhinnan tarpeesta riippuen vähintään 50 000 – 100 000 euron kustannuksiin. Kohteessa suositellaan tarkastelemaan mahdollisuutta siirtää tielinjausta niin, että mahdollisimman vähän olemassa olevaa vesihuollon infraa jäisi tulevalle tiealueelle.

Saneeraus ei putkien kunnan takia ole välttämätön. Jos putket jäävät nykyisille sijainneille, tulee varautua liikennekatkoksiin mahdollisten vuototilanteiden aikana sekä tulevaisuuden saneerauksiin. Putkia ei voida korjata sujuuttamalla vaan vain auki kaivamalla.

2. Sähkö ja kuitu

Kovalantien risteysalueen kohdalla 20 kV sähkömaakaapeli haarautuu puistomuuntamassa Kovalantien suuntaan. Muuntamon sijaintia tulee pyrkiä säilyttämään, sillä muuntamon siirtäminen aiheuttaisi suuria ja turhia kustannuksia.

Äänekosken tieltä Mannilantietä pitkin kulkee 20kV:n maakaapeli, joka syöttää Sarvelantien puistomuuntamoita. Muuntamon syöttökaapeli, muuntamo ja tämän perässä käytössä olevat 0,4 kV:n rakenteet tulee merkitä kaavaan rasitteeksi.

Myös mahdollisen Äänekosken alikulkutunnelin suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida tarvittavat varausputket sähkökaapeleille ja valokuidulle Äänekoskentien suuntaisesti.

3. Lämpö

Suunnittelualueella sijaitsevat kaukolämpörunkolinjat risteävät tie- ja ali- tai ylikulkukohtien kanssa ainakin Mannilantien risteyksessä, Eläinsairaalan ja vanhan Paloaseman risteyksessä/tulevassa kiertoliittymässä, Ääneniementien risteyksessä sekä Kovalantien risteyksessä ja uudella risteysalueella. Näissä kohdissa siirto- ja muutostarpeet ovat mahdollisia.

Kaavamuuotosalueella kulkee koko matkan päärunkolinja, joka sijaitsee kevyenliikenteen reunassa Äänekoskentien puolella. Kustannusarvio pelkästään Palomäenkadun risteysalueen kohdalta tulevaan Palomäenkadun kiertoliittymän kohdalla on kiertoliittymän alle jäävässä kaukolämmön putkistoja, joita ei voi jättää tien alle. Risteysalueen kohdalla putkisto pitäisi kokonaan muuttaa ja käytännössä rakentaa uudelleen talojohtoja myöten. Kustannusarvio on noin 120 000 euroa. Lisäksi venttiilimuutokset maksavat tuhansia euroja venttiililtä, joita arvioidaan tarvittavan viisi kappaletta Mannilantie-Ääneniementien risteysalueen välillä.

Kaavanlaatijan vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi. Alueella kulkevat johdot ja kaapelit huomioidaan alueen rakentamisen yhteydessä. Alueen maankäyttö ja yhdyskuntarakentamisen tarpeet tulevat kaavamuuoksen myötä muuttumaan voimakkaasti ja alueen verkostot tulevat suunniteltavaksi uuden maankäytön seurauksena. Verkostot ja rakenteet tullaan suurelta osin uusimaan ja niistä sovitaan erikseen alueen toteutussuunnittelun yhteydessä.

1.8 Äänekosken tekninen lautakunta, 2.4.2020

Lausunnon pääkohdat:

Kaava-alueella sijaitseva ns. Wahlmanin talo on rakennusta koskevan inventoinnin perusteella paikallisesti merkittävä kohde. Yleiskaavatyön aikana kaavasta on pyydetty museoviranomaiselta lausunto, eikä kyseinen viranomainen nostanut kyseisen rakennuksen suojelua esille. Muillakaan alueen rakennuksilla ei katsota olevan ympäristöön vaikutuksia kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti, eikä rakennukset huolimatta sivistyshistoriallisesta merkityksestä voida katsottavan paikallaan pysytettäväksi. Koska suunnittelualueella ei ole myöskään muita, kuin metsäteollisuutta hyödyntäviä palveluita, ei niiden muuhun käyttöön tai esim. purkamiseen ole teknisellä lautakunnalla huomautettavaa.

Kaavaa laadittaessa on otettu tarvittavin osin huomioon teollisuuden aiheuttama melu ja värinä alueella. Lisäksi on selvitetty pilaantuneet maa-alueet ja niiden puhdistamiset sekä kaavan vaikutukset esim. tehtaan mahdollisen laajentumisen myötä riskeihin ja vaaroihin.

Kaavassa mahdollistetaan merkittävää lisärakentamista. Rakennusoikeutta muodostuu yhteensä 298 000 k-m². Kaavan kokonaisrakennusoikeus kasvaa n. 220 000 kerrosneliometriä. Toteutuessaan kaavan kautta muodostuu suuria muutoksia maisemakuvaan. On syytä nyt kuitenkin huomioida, että alueella ei ole erityisiä maisema-arvoja ja ennen kaikkea, että rakentaminen tukeutuu täysin olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen sekä olemassa olevaan metsäteollisuusalueeseen. Kaava on myös täysin osayleiskaavan tavoitteen mukainen.

Teknisen lautakunnan kokouksessaan tekemässä päätöksessä todetaan seuraavaa:

Äänekosken rautatieaseman sekä makasiinin kunto ja arkkitehtuuri eivät ole sellaisia, jotka puoltaisivat rakennuksen merkitsemistä suojeltavaksi rakennukseksi yleiskaavamerkinnästä huolimatta. Sitä vastoin ns. Wahlmanin talon sekä käytöstä poistunut lukion suojelukysymykset ovat jo ratkaistu alueelle laaditun osayleiskaavatyön yhteydessä. Kyseisiä rakennuksia ei ole osayleiskaavassa osoitettu suojeltaviksi.

Kaavasuunnitelma edistää teollisuuden toimintamahdollisuuksia ympäristössä, jonne se on tarkoitettu ja kaavassa esitetyt katuihin liittyvät liikennetarkaisut lisäävät turvallisuutta huomattavasti. Kaavassa on myös otettu seikkaperäisesti kantaa luontoarvoihin ja mahdollisiin riskeihin ja siksi teknisellä lautakunnalla ei ole muuta huomautettavaa valmisteluvaiheen kaavasuunnitelmasta.

Kaavanlaatijan vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.9 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES), 10.3.2020

Tukesilla ei ole valvomiensa vaarallisten kemikaalien käyttökohteiden ja niistä aiheutuvan onnettomuusvaaran perusteella huomautettavaa kaavaluonnoksen mukaisesta asemakaavan muutoksesta. Mahdollisten uusien teollisuustoimintojen sijoituksessa tulee edelleen kuitenkin huomioida niiden mahdolliset vaikutukset ympäristöön. Tavoitetta liikennejärjestelyiden sujuvoittamisesta ja turvallisumisesta pidetään hyvänä asiana.

Kaavanlaatijan vastine:

Merkitään tiedoksi.

2 MIELIPITEET

2.1 Yksityishenkilö, 10.3.2020

Mielipiteen pääkohdat:

Ensinnäkin alue on pitkä (n. 2,5 km) ja kapea enimmillään muutamia satoja metrejä. Alueen suunnittelun vaikeimmat kohdat ovat liikennejärjestelyt, tehtaan paikan sijoittuminen ja mm. kahden asutusalueen tulevat jatkosuunnitelmat ja toivottava asukasmäärän lisääminen näillekin alueille. Lisäksi ongelmiin kuuluvat myös melu, hajut ja roskaaminen.

Metsä-Botnia tehtaan jälkeen päättävissä elimissä on ollut ajatuksena, että uudet rakentamishankkeet sijoittuvat tehdasalueella Suolahden suuntaan kaakkoon eikä lähemmäksi kaupungin keskustaa. Myös tehdasalueen siirtymissuunnitelmat radan varren itäpuolelle ovat jakaneet mielipiteitä. Tätä ajatusta ovat tukeneet suoritettujen tuulien suuntamittaukset (etelä-länsi).

Nyt ongelmaksi nousee ilmiselvästi liikenteen ohjaaminen kaupungin keskustan läpi ja liittymät tehtaalle. Suurin kysymys nousee siitä, kuka mahdolliset liikenteen kalliit ratkaisut maksaa. Kaupungilla on vuosittain täysi työ raskaan liikenteen sujuvuuden varmistamisessa ja pintojen paikkaamisessa.

Kaavoitettavan alueen vierestä johtaa tiet kahdelle tärkeälle asuinalueelle (Ääneniemi ja Kovala). Molemmat alueet ovat keskeisiä kaupungin kehityksen kannalta. Kovalan ja Ääneniemien tieliittymien ylimääräistä liikennepainetta on pidettävä mahdollisimman vähäisenä. Siirtymät tehdasalueelle tulee johtaa kaupungin puoleisesti päästä ja toinen Suolahden suunnasta alueen eteläpäästä. Lisäksi tehtaan paikan sijainti tulisi olla riittävän kaukana ns. Hiskinmäen keskustasta.

Aiemmin on tuotu esille kaupunkilaisten näkemyksiä kaupungin keskustan kautta kulkevasta rekkaliikenteestä: 250 puurekkaa tehtaalle vuorokaudessa (meno+paluu) ja kymmeniä myrkkyyrekkoja. Rekkaliikenteen kasvun suhteen tulisi tarkastella sen vaikutuksia suhteessa kaupunkilaisten jokapäiväiseen elämään, turvallisuuteen ja viihtyvyyteen. Onko tehdasalueen kasvu kaupungin keskustana päin paikallaan?

Kaavanlaatijan vastine:

Asemakaavalla toteutetaan alueella voimassa olevaa oikeusvaikutteista osayleiskaavaa niin maankäytön kuin liikenteenkin osalta: Äänekoski 2030 osayleiskaavassa koko nyt asemakaavatasoisen suunnittelun kohteena oleva alue on kaavoitettu T-merkinnällä (Elinkeinoelämän alue) yrityksiä ja työpaikkoja varten. T-alueen sijainnista ja olemassa olevasta maankäytöstä johtuen ei osayleiskaavassa eikä myöskään asemakaavoituksessa ole voitu osoittaa alueelle uusia liityntäväyliä ulkoiseen liikenneverkkoon. Liikennöinti alueelle tulee tapahtumaan ensisijaisesti mielipiteessä mainituista kohdista (kaupungin puoleinen pää ja alueen eteläosa),

mutta kaavaluonnoksessa varaudutaan myös tarvittaessa kolmannen liittymän rakentamiseen Kovalantien risteyksen paikkeille.

Asemakaavan mahdollistama teollisuusalueen laajentaminen ja uuden toiminnan rakentaminen lisäävät jossain määrin teollisesta toiminnasta ja liikennöinnistä aiheutuvaa häiriötä. Asiaa selvitetään tarkemmin kaavaselostuksen vaikutusten arvioinnissa.

2.2 Yksityishenkilöt, 18.5.2020

Mielipiteen pääkohdat:

Kaavaehdotusta on tarkistettava ja Hiskinmäen asemakaava laadittava siten, että kaavan toteuttamisesta ei aiheudu olemassa olevaan tekniseen verkostoon kohdistuvia vaikutuksia tai mahdollisista muutoksista ei aiheudu kustannuksia muistuttajakiinteistöille.

Maankäyttö- ja rakennuslain 7 luvun 54 §:n mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Muistuttajien kannalta on täysin kohtuutonta, jos viereisen alueen kaavoitus vaikuttaa kaavan ulkopuolisen alueen kiinteistöjen perustarpeisiin heikentävästi tai että siitä aiheutuu yksityishenkilöille kohtuuttoman suuria kustannuksia. Vesihuoltoverkostoon liittyvät kysymykset on ratkaistava kaavoituksessa siten, ettei muistuttajakiinteistöjen osalta tule joko muutoksia vesihuoltoverkostoon tai ainakaan kustannuksia mahdollisista muutoksista. Jos vesihuoltoverkostoon tehdään kaava-alueella muutoksia, on kaavoitus toteutettava siten, että kaavoittaja/maanomistaja huolehtii kustannuksista, jotka sen toimista aiheutuvat muistuttajakiinteistöille.

Kaavanlaatijan vastine:

Asia on ratkaistu vesihuoltoyhtiön toimesta, eikä asemakaavasta koidu mielipiteessä esitettyä vaikutusta kaava-alueen lähiympäristön kiinteistöille.